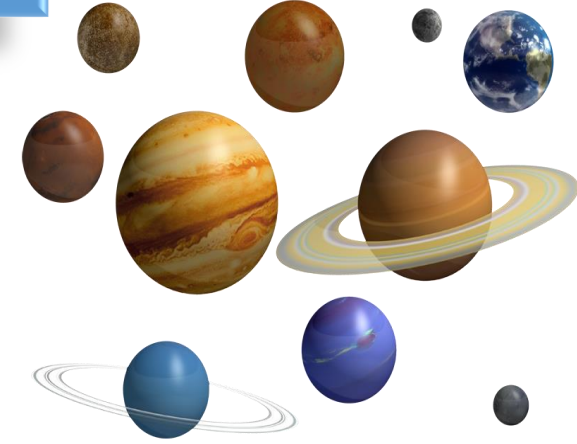

KADER ve KAZA KAVRAMLAR

Memduh ÇELMELİ

Kader Kaza Kavramlar

KADER

Plan, program, düzen.
Sünnetullah:
Allah'ın Evrendeki yasası

KAZA

Yeri ve zamanı gelince
gerçekleşme, yapma.

AKIL

Tercih yapabilme gücü.
Akıl varsa sorumluk var.

İRÂDE

Bilinçli tercih gücü.
Özgür irade.

KÜLLİ İRADE

Allah'ın sınırsız iradesi.

CÜZ-İ İRADE

İnsanın sınırlı iradesi.

SAĞLIK

HASTALIK

ÖMÜR

Yaşam süresi.

ECEL

Hayatın sona ermesi.

BAŞARI

BAŞARISIZLIK

EMEK

Çaba, gayret sarf etme.

RIZIK

Allah'ın verdiği nimetler.

ÇALIŞMA

Emek harcama.
Elinden geleni yapma.

TEVEKKÜL

Çalışıp Allah'a güvenme.

Kader ve Kaza Kavramlar

KADER

Allah'ın her şeyi belli bir ölçü, düzen ve uyum içerisinde programlamasıdır.

ÖLÇÜ **DÜZEN** AHENK **UYUM** PLAN **TAKDİR ETME** MİKTAR

Allah, Kur'an'da evreni bir ölçü ve düzen içinde yarattığını bildirir.

«...Güneşi ve Ayı da ince birer hesap ölçüsü kıldı. Bütün bunlar mutlak güç sahibinin, hakkıyla bilenin takdiridir (ölçüp biçmesidir).»

«...Bir kere daha bak, hiçbir düzensizlik görüyor musunuz?»

Allah'ın kurduğu bu sistemde «**Tesadüfe**» yer yoktur.

KAZA

Takdir edilen şeyi, **zamanı ve yeri** geldiğinde Allah'ın yaratmasıdır.

HÜKMETMEK **EMRETMEK** YARATMAK **GERÇEKLEŞTİRMEK**

□ Daha gerçekleşmemiş, plan halinde durumlar → **KADER** Kaza ≠ Trafik Kazası

Yap**acağım** - gide**ceğim** KADER → Parka gide**ceğim** → Kader

□ Olmuş – bitmiş - gerçekleşmiş durumlar → **KAZA**

Yap**tım** - gitt**im** KAZA →

Parka gitt**im** → Kaza

Kader Kaza Kavramlar

AKIL

- ❑ İnsanı sorumlu tutan seçme gücü → İyiyi kötüyü ayırma gücü
- ❑ Akıllı insan, iradesini kontrol altına almalıdır ki yanlış kararlar vermesin.
Akıl → «Sigara zararlı» İrade → «İç bir şey olmaz» diyor.
- ❑ Allah, insanlara doğruyu bulmalarını kolaylaştırmak için **peygamber** ve **kutsal kitaplar** göndermiştir.

İRİADE

- ❑ En az iki seçenektan birini tercih etme gücü. Dileme, isteme.
- ❑ Özgür iradesiyle seçim yapabilen insan, yaptıklarından sorumludur.

Özgürlük → Zorlama ve baskı olmadan kendi iradesiyle karar verme
Sorumluluk → Verilen karar sonrasında doğan sonuçları kabul etme

“Ona iki yolu (iyi ve kötüyü) gösterdik.”

“Kim doğru yolu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur, kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr, başkasının günahını üstlenmez...”

- İnsanın eylemleri, **seçemediği (zorunlu)** ve **seçime dayalı** olmak üzere iki kısımdır.
- Kişi, anne-babasını, cinsiyetini, göz rengini, bedensel özelliklerini seçemez. Seçemediği için de kişi bunlardan sorumlu tutulmayacaktır.
- İnançlı-inançsız olma, ahlaklı –ahlaksız olma, çalışkan-tembel olma insanın özgür iradesiyle yaptığı seçimlerdir.

Kişi bunlardan sorumludur.

Kader Kaza Kavramlar

KÜLLİ İRADE

- ❖ Allah'ın sınırsız, sonsuz iradesi. «**KÜLLİ İRADE**» ile belirlenen ırk, cinsiyet, renk gibi durumlarından insan sorumlu değildir. Çünkü bunları biz seçmedik.
- ❖ Bu sebeple kimse bundan dolayı üstün ya da aşağı olamaz. Allah, hiç kimseyi bu özelliklerinden dolayı ödüllendirmeyecek ve ya cezalandırmayacaktır.

CÜZ-i İRADE

- ❖ İnsanın sınırlı iradesi. İnsanın iradesi sınırlıdır ancak bu karar vermesine, seçim yapmasına engel değildir. İyi kötü-inançlı inançsız olma bize bağlı.
- ❖ Bu sebeple akıl ve irade sahibi insan bu seçimlerinden sorumludur. Kaderi suçlayarak sorumluluktan kurtulamaz.

 KÜLLİ İRADE → ALLAH → SINIRSIZ İRADE

 CÜZ-i İRADE → İNSAN → AZ –SINIRLI İRADE

Kader Kaza Kavramlar

ÖMÜR

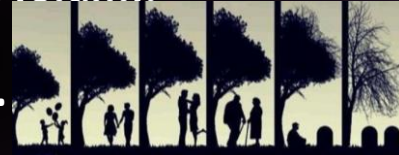
❑ **Ömür** : Her canlının dünyada sahip olduğu yaşam süresi.

İnsan, ömrünü Allah'ın rızasına uygun iyi ve doğru işler yaparak geçirmelidir. Başboş bırakılmadığını, davranışlardan sorumlu olduğunu bilerek yaşamalıdır.

ECEL

❑ **Ecel** : Canlılar için dünyadaki yaşam süresinin sona ermesi (ölüm).

Kişi sorumluluk bilinciyle yaşamalı ve ahireti unutmamalıdır.

«Kişi bu 5 şeyden
hesaba çekilecek»
Hz. Muhammed (s.a.v)

ÖMRÜNÜ

nerede
nasıl harcadı

?

GENÇLİĞİNİ

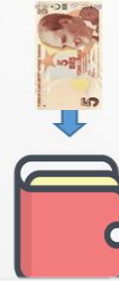
nerede
nasıl geçirdi

?

MALINI

nereden
kazandı

?

MALINI

nereye
harcadı

?

BİLDİĞİYLE

amel
etti mi

?

“Yeryüzünde bulunan her canlı sonludur. Sadece kerem sahibi, Yüce Rabb’inin varlığı sürekli.”

(Ayet)

“Nerede olursanız olun, sağlam ve tahkim edilmiş kalelerde bulunsanız bile ölüm size ulaşacaktır.”

(Ayet)

“Her canlı ölümü tadacaktır.→

(Ayet)

Sonunda bize döndürüleceksiniz.”

Kader Kaza Kavramlar

SAĞLIK

Dinimizde helal ve temiz olanı tercih etme, beden ve ruh sağlığı için önemlidir. Hz. Muhammed, «**sağlık ve boş vakti**» insanların kıymetini bilmedikleri iki nimet olarak saymıştır. İnsan bunların kıymetini ne yazık ki elinden çıktıktan sonra anlıyor.

HASTALIK

Hasta olunca, gerekli tedavi yollarına başvurmalı ve Allah'a dua etmelidir. "Bu kaderimde varmış" diyerek tedavi olmamak ve ya hastalığa çare aramamak doğru bir kader anlayışı değildir.

"Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiyin!.." (Ayet)

"Ey inananlar! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir; bunlardan kaçının ki saadete eresiniz." (Ayet)

"Ey Allah'ın kulları! Tedavi olunuz. Şüphesiz Allah her hastalığın şifasını yaratmıştır."

(Hadis)

- ❖ Hz. Muhammed (s.a.v) salgın hastalıklar konusunda karantinaya dikkat çekmiş, «»**Bulaşıcı hastalık olan yere girilmemesini ve oradan çıkılmamasını**» emretmiştir.
- ❖ Kişi bu tedbirlere uymalı sağlığını ve toplumun sağlığını riske atmamalıdır.
- ❖ Uymadığı zaman sorumluluğu kadere yüklememelidir.

Kader Kaza Kavramlar

BAŞARI

Başarı için kişi çalışıp, her türlü gayreti göstermeli ve sorumluluklarını yerine getirmelidir. Sonra da başarılı olmayı Allah'tan beklemelidir. İslam, «Başarı için her yol mubahtır.» anlayışını kabul etmez. Doğruluk ve adaletten ayrılmadan başarıyı Allah mükâfatlandıracaktır.

“Allah, kendisine karşı gelmekten sakınanları başarıları sebebiyle kurtarır. Onlara kötülük dokunmaz. Onlar üzülmezler de.” (Ayet)

BAŞARISIZLIK

İlk seferde başarıya ulaşamaması kişiyi vazgeçirmemelidir. Bir çok icat defalarca denemenin sonucunda ortaya çıkmıştır. Kişi başarısızlığının sorumluluğunu kadere yüklememelidir.

“Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur.” (Ayet)

“Kimse, kendi kazancından daha

dinkulturuahlakbilgisi.com

hayırlı bir rızık yememiştir...”

(Hadis)

Kader Kaza Kavramlar

EMEK

❑ Çaba, gayret sarf etme.

«Emeksiz, yemek olmaz.» (Atasözü)

RIZIK

- ❑ Yeme-içme, hava, giyim, bilgi kısaca maddi ve manevi bütün ihtiyaç duyulan şeyler Allah'ın bahsettiği rızıklardır.
- ❑ Rızık veren Allah'tır. Ancak kişinin çalışıp kendisine takdir edilen rızık helal yoldan kazanmaya gayret etmelidir.

“Yeryüzünde yaşayan bütün canlıların rızık Allah’a aittir...” (Ayet)

“Allah’ın sana verdiğinden (harcayarak) ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah’ın sana iyilik yaptığı gibi sen de iyilik et...” (Ayet)

“... Herkes kazancına göre karşılık görür. Onlara haksızlık edilmez.” (Ayet)

“Kimse, kendi kazancından daha

hayırlı bir rızık yememiştir.”

Kader Kaza Kavramlar

TEVEKKÜL

- ❑ **Tevekkül:** «Br işte elinden gelen gayreti göstermekle birlikte kalben Allah'a bağlanıp ona güvenmek, sonucu ondan beklemek» demektir.
- ❑ Çalış → Allaha güven = **Tevekkül**

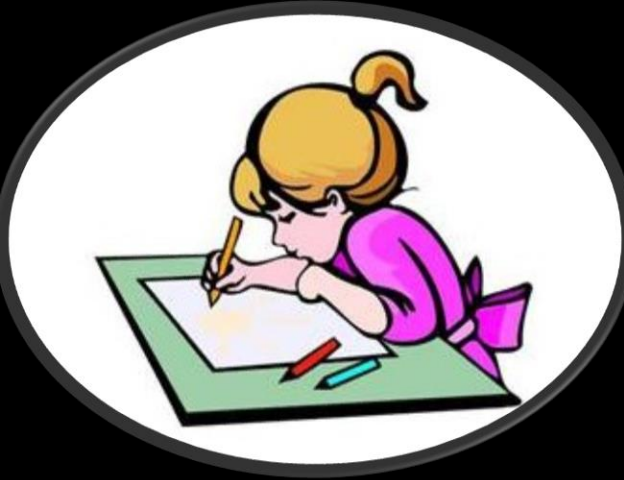
TESLİM OLMA

GÜVENME

DAYANMA

SIĞINMA

- ✓ Sınav için çalışıp,
- ✓ Başarı için Allah'a dua etmek

- ✓ Tohumu ekip,
- ✓ Bereket için Allah'a dua etmek

- ✓ Tedavi olup,
- ✓ Şifa için Allah'a dua etmek

“...İnananlar yalnız Allah’a dayanıp güvensinler.” (Ayet)

“Ölümsüz ve daima diri olan Allah’a güvenip dayan...” (Ayet)

Bizi **DİN**lemeye devam ediniz.

Memduh ÇELMELİ